

HOLLAND FESTIVAL 2018

Gisèle Vienne

CROWD

INFO

WO 27, DO 28 JUNI 2018
WED 27, THU 28 JUNE 2018

aanvang starting time
20:00 8 pm

locatie venue
Stadsschouwburg Amsterdam / Rabozaal

duur running time
1 uur 40 minuten, geen pauze | hour 40 minutes, no interval

inleiding introduction
door by Fabienne Vegt
19:15 7.15 pm

meet the artist
do 28 juni, na afloop van de voorstelling
Thu 28 June, after the performance
met with Gisèle Vienne
moderator moderator Fabienne Vegt

CREDITS

concept, choreografie, scenografie
concept, choreography, scenography
Gisèle Vienne

assistent assisted by
Anja Röttgerkamp & Nuria Guiu Sagarra

licht light
Patrick Riou

dramaturgie dramaturgy
Gisèle Vienne, Dennis Cooper

montage, selectie playlist edits, playlist selection
Peter Rehberg

supervisie geluid sound diffusion supervisor
Stephen O'Malley

hoofdbegunstiger productiepartner

FONDS 21

mede mogelijk gemaakt door

INSTITUT
FRANÇAIS

uitvoering performed by

Philip Berlin, Marine Chesnais, Kerstin Daley-Baradel, Sylvain Decloitre, Sophie Demeyer, Vincent Dupuy, Massimo Fusco, Rémi Hollant, Oskar Landström, Theo Livesey, Louise Perming, Katia Petrowick, Nuria Guiu Sagarra, Jonathan Schatz, Tyra Wigg

kostuums costume

Gisèle Vienne i.s.m. i.c.w. Camille Queval & performers

geluidstechniek sound engineer

Adrien Michel

technische leiding technical manager

Richard Pierre

stage manager stage manager

Antoine Hordé

supervisie licht light manager

Arnaud Lavisie

productie production

Alma Office

uitvoerende producent executive producer

Dacm

coproductie co-production

Nanterre-Amandiers, centre dramatique national / Maillon, Théâtre de Strasbourg - Scène européenne / Wiener Festwochen / manège, scène nationale - reims / Théâtre national de Bretagne / Centre Dramatique National Orléans / Loiret / Centre / La Filature, Scène nationale - Mulhouse / BIT Teatergarasjen, Bergen

met steun van supported by

CCN2 – Centre Chorégraphique national de Grenoble / CND Centre national de la danse
Compagnie Gisèle Vienne wordt ondersteund door is supported by the Ministère de la culture et de la communication – DRAC Grand Est, la Région Grand Est and Ville de Strasbourg. Het gezelschap wordt ondersteund door the company is supported by Institut Français voor internationale tournees for international touring. Gisèle Vienne is associate artist bij is associate artist at Nanterre Amandiers, centre dramatique national en and Théâtre National de Bretagne.

met speciale dank aan with special thanks to

Margret Sara Guðjónsdóttir, Louise Bentkowski

wereldpremière world premiere

Straatsburg, 8 november 2017

PLAYLIST

in chronologische volgorde in chronological order
Underground Resistance, *The Illuminator* (Underground Resistance, 1995)

KTL, *Lampshade* (exclusive, 2017)

Vapour Space, *Gravitational Arch Of IO* (Plus 8, 1993)

DJ Rolando, *Vibrations mix* (Underground Resistance, 2002)
 - **Underground Resistance**, *Sweat Electric* (Somewhere In Detroit, 1994)
 - **Underground Resistance**, *Twista* (Underground Resistance, 1993)
 - **Drexiya**, *Wavejumper* (Underground Resistance, 1995)
 - **The Martian**, *The Intruder* (Red Planet, 1992)
 - **Underground Resistance**, *Code Red* (Underground Resistance, 1993)
 - **Underground Resistance**, *Lunar Rhythms* (Somewhere In Detroit, 1995)
 - **Underground Resistance**, *Hi-Tech Funk* (Underground Resistance, 1997)
Choice, *Acid Eiffel* (Fragile Records, 1992)
Jeff Mills, *Phase 4* (Tresor/Axis, 1992)
Peter Rehberg, *Furgen Matrix/Telegene* (exclusive, 2017)
Manuel Göttsching, *E2-E4* (Inteam, 1984)
Sun Electric, *Sarotti* (R&S Records, 1993)
Global Communication, *14 31 (Ob-selon Mi-Nos)* (Evolution, 1994)

INTERVIEW GISÈLE VIENNE

Met *Crowd* zet u uw onderzoek voort naar ons denkbeeldig universum en de relatie tussen kunst en het sacrale. Maar dit is wel de eerste keer dat u zich met dit onderwerp bezighoudt in zijn totale dimensie. Waarom nu met zo'n groot aantal performers?

'Tot en met *The Pyre* (2013) gingen mijn stukken – los van het aantal performers – grotendeels over privéruimte en opgelegde intimiteit via vaak nogal geïsoleerd personen. Na *The Ventriloquists Convention* (2015) is dit nu de tweede keer dat ik de sociale activiteit en de interacties van een groep laat zien. Deze groep is wel heel anders dan die van *The Ventriloquists Convention*, want het zijn jonge mensen die samenkomen uit een verlangen naar een gevoel van euforie en vanuit een gedeelde belangstelling voor een muziekgenre: techno. De gekozen context is die van een feest. De enscenering van de groep past mooi bij de vraag naar intimiteit: hoe zich dat verhoudt tot de groep en wat de relatie is tussen individuele en collectieve emoties.

Ik ben van meet af aan geïntrigeerd geweest door de vragen die sociologen, antropologen en filosofen stellen naar de relatie tussen het artistieke en het religieuze, en dan vooral naar de ongepaste gedachten en emoties en de ruimte waarbinnen die worden geuit. Of het nu gaat om erotiek, dood of bijvoorbeeld geweld, het zijn kwesties die ieder van ons raken en die ons kunnen verontrusten; die mogelijk zelfs de gemeenschap in gevaar kunnen brengen, afhankelijk van hoe ze worden ervaren.

Crowd biedt veel spannende aspecten en uitlaatkleppen voor het uitdrukken van de intense emoties die ontstaan door verlangen en de complexe hunkering naar liefde. De mensen die naar dit feest gaan – en die dus een gemeenschap vormen – staan open voor intense emoties van uiteenlopende aard en ze kunnen in een toestand raken waarin hun zintuigen op scherp staan. De groep raakt geëxalteerd door een stuk waarvan de structuur en bepaalde gedragingen verschillende rituelen oproepen. Door deze emotionele achtbaan kan ook het publiek een fysieke en emotionele relatie met het stuk aangaan.'

Wat voor plek heeft muziek?

'Peter Rehberg, die een groot kenner is van elektronische muziek, stelde een aantal tracks voor en op basis daarvan heb ik een selectie gemaakt voor *Crowd*. Hij heeft vervolgens de afwerking gedaan voor de uiteindelijke mix. Ik vind het interessant dat deze selectie ook echt historisch relevant is, want hij bestaat uit opnames die van grote invloed zijn geweest op de geschiedenis van de elektronische dansmuziek: werken van muzikanten die toonaangevend waren voor onder meer de Detroit scene, met onder meer Jeff Mills en anderen van Underground Resistance en Manuel Göttsching bijvoorbeeld. Het doel was een mix te creëren, die het hele spectrum dekt van de sounds die voor ons in de afgelopen veertig jaar zo essentieel en spannend zijn geweest.

Deze bestaande tracks maken samen het grootste deel uit van de voorstelling, maar er zit ook een compositie in die speciaal gecomponeerd is door KTL (Stephen O'Malley en Peter Rehberg) en een stuk van Peter Rehberg alleen.'

En wat is de rol van de tekst van Dennis Cooper? U had het zelf over een 'subtekst'.

'Mijn voorstellingen zijn – net als de wereld zelf – opgebouwd uit verschillende lagen tekst, hoewel niet helemaal. Taal hoeft niet altijd letterlijk hoorbaar te zijn. In *Jerk* (2008) praat de acteur bijvoorbeeld het hele stuk door, terwijl een voorstelling als *I Apologize* (2004) dezelfde vragen opwerpt, hoewel diezelfde acteur daarin van begin tot eind geen woord spreekt. Wat Dennis Cooper en mij al sinds het begin van onze lange samenwerking fascineert, is het streven om met elk project de relatie tussen tekst, taal, spraak en vertelling opnieuw uit te vinden en nieuwe manieren te ontdekken om voor theater te schrijven.

De 'subtekst' van de *crowd* is een tekst die niet letterlijk hoorbaar is, maar deels wel begrijpelijk. In *Crowd* vormen de vijftien dansers individuele personages met ieder een verschillende psychologie, verbeelding, gevoelens en geschiedenis. Als je een feest observeert, zie je een enorm aantal 'verhalen' die zich vlak voor je ogen ontvouwen. In *Crowd* zijn het verhalen en portretten van personages die Dennis heeft ontwikkeld, gebaseerd op het werken met de acteurs. Dit aspect van het stuk doet denken aan het proces van het mixen van muziek: het gaat om het mixen van verhalen, alsof je vijftien verschillende tracks hebt en je de verschillende volumeni-niveaus op elkaar afstemt. Het resultaat is dus een compositie, waarin de toeschouwers een belangrijke rol hebben in de manier waarop zij het stuk zien en ervaren.'

Interview door David Sanson voor Festival d'Automne 2017, Parijs.

OVER DE ARTIEST

De Frans-Oostenrijkse Gisèle Vienne (1976) is beeldend kunstenaar, choreograaf en regisseur. Ze studeerde filosofie en schooldde zich als poppenspeler op de l'École Supérieure Nationale des Arts de la Marionnette. Samen met Étienne Bideau-Rey maakte ze vier voorstellingen, maar vanaf 2004 werkt Vienne vooral samen met de schrijvers Catherine Robbe-Grillet en de Amerikaan Dennis Cooper, de musici Peter Rehberg en Stephen O'Malley, lichtontwerper Patrick Riou en acteur Jonathan Capdevielle. Ze choreografeerde en regisseerde, in samenwerking met Cooper, onder meer *I Apologize* (2004), *Un Belle Enfant Blonde* (2005), *Kindertotenlieder* (2007). Ze maakte verder een toneel-

bewerking van Coopers novelle *Jerk, solo for a puppeteer* (2008), *Eternelle Idole* (2009) met een schaatser en een acteur, *This is how you will disappear* (2010), *LAST SPRING: A Prequel* (2011) en *The Ventriloquists Convention* (2015) in samenwerking met Puppentheater Halle. In 2013 maakte Vienne haar debuut op het Holland Festival met *The Pyre*. Naast haar werk voor theater exposeert Vienne regelmatig foto's en installaties. Het audioboek *JERK / Through Their Tears*, samen met Cooper, Peter Rehberg en Jonathan Capdevielle, verscheen zowel in het Engels als in het Frans. Ze publiceerde in samenwerking met Dennis Cooper en Pierre Dourthe het boek *40 PORTRAITS 2003-2008*.

INTERVIEW GISÈLE VIENNE

With *Crowd*, you are continuing your examination of our fantastic universe and the relationship between art and the sacred. However, isn't this the first time that you are dealing with this subject in its collective dimension, and with such a large number of performers?

'Up until *The Pyre* (2013) my pieces, regardless of the number of performers, have largely been about private space and superimposed intimacies through persons who are often rather isolated. Now, after *The Ventriloquists Convention* (2015), this is the second time that I'm depicting a group whose social activity and interactions play a central role. This group is certainly very different from that of *The Ventriloquists Convention*, since it's a group of young people who have come together out of a desire for feelings of euphoria and out of a common interest in a musical genre, techno. The context chosen is that of a party. The staging of the group fits in nicely with the question of intimacy and its relation to the group, and the relationship between individual and collective emotions.

From the very beginning I've been interested in questions raised by sociologists, anthropologists, and philosophers on the relationship between the artistic and the religious and especially those thoughts and emotions which are improper, and their spaces of expression. Whether it be eroticism, death, or violence, for example, these are issues that concern each of us and can disturb us, and might even jeopardize the community, depending on the way in which they are experienced. With *Crowd*, there are often exhilarating aspects and outlets of expression of intensified emotions that develop through desire and the complex longing for love. The persons who go to this party, and thus form a community, are prepared to experience particularly intense emotions of any kind, and reach a state where their senses are already very much heightened. The group becomes excited by a piece where the structure and certain behaviors evoke various rituals. In the face of this emotional rollercoaster, the audience can likewise enter into a physical and emotional rapport with the piece.'

What kind of place does music have in this work?

'Peter Rehberg, who possesses an excellent knowledge of electronic music, proposed a number of tracks and on the basis of those I arrived at a selection for *Crowd*. He then did detailed work for the final mix. I find it interesting that this selection in fact has a genuine historical relevance, since it's made up of records that are important for the history of electronic dance music – works by musicians that are significant for the Detroit scene, among others, with Jeff Mills and other people from Underground Resistance, plus Manuel Göttsching, for example. The aim was to create a mix that covers

an entire range of essential sounds that has been exciting for us over the last forty years. Besides these tracks, which are used over the greater part of the production, there's also an original piece composed by KTL (Stephen O'Malley and Peter Rehberg) and another by Peter Rehberg on his own.'

And what is the role of Dennis Cooper's text? You yourself have talked of a 'subtext'.

'My performances – as is the world itself – are made up of different layers of texts, though not entirely. Language is not located solely in the realm of audibility. In *Jerk* (2008) the actor speaks throughout the entire play; with *I Apologize* (2004) very similar issues arise, although the same actor does not say a single word from the beginning to the very end. What Dennis Cooper and I have been passionate about, right from the start of our long collaboration, is the attempt with each project to reinvent new relationships to the text, to language, to speech, and to narration, and new ways of writing for the stage.

The 'subtext' of *Crowd* is a text that is not audible but is partly intelligible. In *Crowd*, the fifteen dancers also constitute individual personae whose psychologies, imaginations, feelings, and histories are in each case very different. When you're observing a party, there's a huge number of 'stories' that are unfolding right before your eyes; in *Crowd* there are histories and portraits of persons that Dennis has developed based on work done with the actors. This aspect of the piece brings to mind the process of mixing in music. It involves a mixing of narrations, as though you have fifteen different music tracks and you're adjusting their respective volume levels, and thus a composition that allows the audience to have a key role in the way in which they will see and experience the piece.'

Interview by David Sanson for Festival d'Automne à Paris 2017

ABOUT THE ARTIST

Gisèle Vienne was born in 1976, she is a franco-austrian artist, choreographer and director. After graduating in philosophy, she studied at the puppeteering school l'École Supérieure Nationale des Arts de la Marionnette. There she met Etienne Bideau-Rey with whom she created her first shows. She works regularly with, among others, the writers Dennis Cooper and Catherine Robbe-Grillet, the musicians Peter Rehberg and Stephen O'Malley, the light designer Patrick Riou and the actor Jonathan Capdevielle. Since 2004, she has choreographed and directed, in collaboration with writer Dennis Cooper, *I Apologize* (2004) and *Une belle enfant blonde* (2005), *Kindertotenlieder* (2007), the play *Jerk* (2008), *Eternelle Idole* (2009) with an ice skater and an actor, *This is how you will disappear* (2010), *LAST SPRING: A Prequel* (2011), *Showroomdummies #3* (rewriting of the piece created in 2001 with Etienne Bideau-Rey that is now part of the CCN-Ballet de Lorraine repertoire), *The Pyre* (2013) and *The Ventriloquy Convention* (2015) in collaboration with Puppentheater Halle. Since 2005, she has been frequently exhibiting her photographs and installations.

Gisèle Vienne, Dennis Cooper, Peter Rehberg and Jonathan Capdevielle published an audio book: *JERK / Through Their Tears*. She has published a book *40 PORTRAITS 2003-2008*, in collaboration with Dennis Cooper and Pierre Dourthe.